№ 202. 1836

BREDASCHE Staat-, Letterkundige- en Nieuws- COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

Donderdag 25 Augustus.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De belgische bladen *l'Indépendant* en *l'Emancipation*, geven beide dittreksels uit bijzondere brieven van Parijs, waarin verzekerd wordt, dat het fransch ministerie geheel ontbonden is. Volgens het eerstgenoemd blad zou men aan de heeren *Molé* en *Guizot* de zamenstelling van een nieuw willen opdragen. Het laatstgenoemde meent dat het even moeijelijk zijn zal om tot de doctrinaire partij terug te keeren als zich tot de linkerzijde te wenden; dat zoo de heer *Thiers*, die volgens het zelve alle tusschenkomst tusschen beide partijen vermijde, bij zijn voornemen volhardde, hij waarschijnlijk met een kabinet zonder bepaalde kleur de toevlugt zou nemen, tot zoolang de gebeurtenissen zich meer ontwikkelden.

— Heden (23 *Augustus*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101¼; Oe Metall. 103⅛; Sp. Ardoin 31⅛, 30¾; Pass. 9¾; Differed 11⅜; Nap. cent. 95; B. Tavolière 63; Sicil. 93; Rom. L. 101¼; Id. te Antw. 99¾; Braz. 86¾. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. k. z.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Augustus.

Men verzekert bij vernieuwing, dat de heer *Thiers* bij zijn voornemen blijft om het ministerie te verlaten, en dat de overige ministers op nieuw hunne demissie hebben ingezonden.

— De hertog *van Nemours* is gisteren naar het kamp van Compiegne vertrokken; dit kamp bestaat uit twee divisien infanterie, ieder van drie brigaden, eene divisie kavallerie van drie brigaden, over een waarvan de hertog *van Nemours* bevel voert; de hertog *van Orleans* is opperbevelhebber in het kamp.

— Naar men uit Port Vendres schrijft zal de maarschalk *Clausel* tusschen den 20 en 22sten aan boord der stoomboot *Styx* naar Algiers terugkeeren.

— De *Moniteur Algérien* van den 13den dezer houdt het verhaal van een verraderlijken moord door den stam der Kabaïlen op den franschen kommandant van *Bugia*, den overste *Salomon de Musis* gepleegd. Een der cheiks van dien stam, *Emezaïn*, had eene zamenkomst met den gemelden overste verlangd, onder voorgeven van de vredes-voorwaarden met de Franschen te willen bepalen. De zamenkomst had plaats, aanvankelijk onder de gewone vriendschaps-blijken; van lieverlede echter nam het getal Arabische ruiters zoozeer toe, dat men argwaan begon op te vatten; doch reeds was het te laat; onverhoeds losten de Arabieren hunne geweren en vloden in allerijl weg; gezegde kommandant en zijn volk bleven op de plaats; eenige andere officieren werden gekwetst of met kolfslagen verwond. Van het fort werd op de moordenaars geschoten en eene kompagnie vrijwilligers trok hen achterna, doch kon hen niet bereiken. De generaal *Rapatel* heeft sedert eene versterking van ruim 300 man naar Bugia gezonden.

— De beide ministeriele bladen het *Journal de Paris* en het *Journal des Débats* deelen de volgende berigten mede:

„ De courant van Madrid van den 15den behelst de volgende decreten:

„ De constitutie van 1812 is geproclameerd tot op de vereeniging der cortes, welke uitspraak zullen doen over de instellingen welke aan Spanje moeten gegeven worden.

„ De heer *Calatrava* is benoemd tot president van den raad van ministers.

„ De heer *Ferrer* tot minister van finantien.

„ De heer *Lacuadra* tot minister van binnenlandsche zaken.

„ De generaal *Seoane* vervangt den generaal *Quesada*.

„ De generaal *Rodil* is tot kommandant der garde benoemd en belast met de generale inspectie der militien.

„ De staat van beleg is opgeheven en de nationale garde wordt gereorganiseerd.

„ De constitutie van 1812 is te Santander en te St. Sebastiaan geproclameerd geworden.

Het blijkt dus dat de constitutie van 1812 thans door geheel Spanje voorloopig is aangenomen; het zal er nu voornamelijk op aan komen, hoedanig de cortes bijeenkomen zullen, 't zij krachtens de jongst gedane verkiezingen, of dat men deze niet geldend achtende, tot nieuwe verkiezingen zal moeten overgaan, wanneer het de vraag zal zijn, hoe deze naar de bepalingen der gezegde constitutie van 1812, tot stand zullen kunnen komen. Men ziet overigens met verlangen de bijzonderheden te gemoet van de gebeurtenissen die op den 14 en 15den in de hoofdstad zijn voorgevallen.

Hoewel de gebeurtenissen van Madrid en St. Ildefonse thans veel van het gewigt der voorvallen in de provincien benomen hebben, is intusschen de aandacht doch nog bijzonder gevestigd op Katalonien, welk gewest, zoo ver de berigten strekken, dat is tot den 9den, de constitutie nog niet aangenomen had. Men kende er reeds de bewegingen van Saragossa en Malaga, die er ook tot eenige onlusten aanleiding gegeven hadden, maar spoedig door *Mina* bedwongen waren. Het gedrag van dezen laatste, die in Katalonien een onbepaald gezag uitoefent, wordt door sommigen voor onverantwoordelijk gehouden; Het onder *Mina's* toezigt uitgegeven wordend dagblad *el Vapor*, van den 9den, behelst een vrij duister artikel, waarin de beweging van Saragossa wordt afgekeurd, terwijl de aandacht bepaald wordt op de aanstaande zitting der cortes, en tevens daarbij gezegd, dat zoo deze niet bijeenkwamen of op nieuw weggezonden werden, de noodzakelijkheid eene wet zou vorderen, waarvoor alle mogendheid zich beigen. Men wil hierin den wensch zien geuit, dat de bijeen te komen cortes, bij eene verklaring, de koningin van het regentschap moeten ontzetten en de republiek afkondigen, welligt met *Mina* aan het hoofd; en zelfs wil men de strekking daartoe reeds zien in eene proclamatie van *Mina*, den 6den terstond na de gebeurtenissen van Saragossa afgenomen, waarin hij besluit met te zeggen, dat hij voor de handhaving der vrijheid zou zorgen, *welke niet bezweek daar waar hij bevel voerde*.

— Het officieel blad van Malaga van den 15den Augustus kondigt aan, dat een korps troepen onder den chef der beweging *Escalante* van daar naar Grenada opgetrokken was. De junta had, om aan geld te komen, de verkooping van eene groote hoeveelheid zout bevolen, en zou een viertal rijksvaartuigen almede openbaar willen veilen.

De eed aan de constitutie te Badajoz afgelegd, luidt als volgt: » Ik zweer te handhaven de constitutie van 1812 met de wijzigingen, waartoe door de aanstaande cortes in overeenstemming met de kroon zal besloten worden."

In het rapport van den nieuwen bevelhebber van het korps van *Soria*, don *Manuel Lebron*, aan den kapitein-generaal van Arragon *San Miguel*, wordt gezegd, dat elk regiment, elk bataillon en elke kompagnie door hem wegens derzelver gezindheid ondervraagd waren; dat hij daarop den volgenden dag den eed aan de constitutie had doen afleggen; dat zijne troepen hem als een der hechtste steunpylaren van de vrijheid waren aan te merken en hij met de zijnen zich aan de bevelen van den genoemden kapitein-generaal onderwierp. Deze troepen zijn den 10den de stad Alcaniz ingerukt en door het volk met het geroep van *leve de constitutie* ontvangen.

— Van het toonneel des oorlogs worden heden geene andere berigten medegedeeld, dan dat een detachement troepen en nationale garde in Katalonien door de karlisten werd overvallen en grootendeels gevangen genomen of verstrooid; terwijl de stad Iguadada eene oorlogs-contributie van 2000 duiten werd opgelegd.

(Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-noteering).

NEDERLANDEN.

BREDA, den 24sten Augustus.

Het heugelijk geboortefeest van Z. M. onzen geliefden Koning wordt heden in onze vesting met de meeste plegtigheid en vreugde gevierd. Vroegtijdig reeds wapperde de Vaderlandsche vlag van den toren en de openbare gebouwen en kondigden het klokkenspel en klokgelui, 't welk zich voorts gedurende den dag bij afwisseling laat hooren, den ingezetenen den algemeenen Lands feestdag aan. Op de uren daarvoor bestemd, vereenigden de leden der onderscheidene gezindheden zich in hunne kerkgebouwen, om den Allerhoogsten de erkentelijkheid des harten te brengen, zoo voor het voortdurend behoud van des Konings leven en gezondheid, als voor den zegen dien het Koninklijk Geslacht weer mogt te beurt vallen, door de vermeerdering van hetzelve met een' Vorstelijk Spruit; en tevens om af te smeken, dat het den Albesturder gunstig behage moge, het dierbaar Hoofd van den Staat nog lange bij 't genot dierzelfde voorregten te bewaren en deszelfs onvermoeide pogingen ten beste van het Land steeds met zegen te bekroonen. Na het plegtig biduur werd eene groote parade gehouden van de troepen onzes garnizoens, de 12de afdeeling, een detachement artillerie en een deel onzer stedelijke schutterij; dezelve werd zoo door het fraai muzijk als door het groot aantal aanschouwers, door het schoone weder uitgelokt, bijzonder opgeluisterd. Zoo wij voorts vernemen, zal er heden, ter gelegenheid van den feestdag, een groot diner plaats hebben bij den Opperbevelhebber onzer vesting den Generaal Baron *Chassé*; en vereenigt zich ook de Stedelijke Regering ter viering van 's Koning 's jaardag onderling tot een' vriendschappelijken maaltijd bijeen. De heugelijke dag zal van avond worden besloten met de gewone Fraaije verlichting van het stadhuis.

Heden heeft ook alhier, in de zaal van schouwburg, de jaarlijksche prijsuitdeeling plaats aan de kweekelingen van het Teeken-Instituut onzer stad.

— Gisteren in den namiddag werd de voorspoedige bezending Hr. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* van boord Prins, met het lossen van het geschut onzer vesting den ingezetenen aangekondigd.

— Uit 's Gravenhage schrijft men ons van gisteren:

» Het gebulder van het geschut kondigde heden morgen den volke de geboorte van eenen Prins aan. H. K. H. Prinses *Frederik* is gisteren avond gelukkig van eenen zoon bevallen, weswege heden morgen het volgend bulletin het licht heeft gezien:

» H. K. H. Mevrouw de Prinses *Frederik der Nederlanden* is gisteren avond ten half tien ure voorspoedig bevallen van een Prins. H. K. H. en de jong geboren Prins waren beide naar omstandigheden wel." Reeds gisteren avond werd het heugelijk bericht der bevalling op het einde der voorstelling in den schouwburg aan het daar aanwezend publiek bekend gemaakt, dat luide zijne vreugde daarover te kennen gaf en het aangeheven wordend *Wilhelmus van Nassauwen* met onafgebroken toejuichingen ontving. Heden wappert 's Lands vlag van de openbare en bijzondere gebouwen. H. M. de Koningin is gisteren avond bij de geboorte van Hoogstderzelver kleinzoon tegenwoordig geweest. Heden heeft H. M. nog een bezoek bij de Prinses afgelegd, en is vervolgens weder naar het Loo vertrokken, ten einde er morgen den 64sten geboortedag van Z. M. den Koning te vieren.

» Naar men vernoemt, is de majoor *van Bronkhorst* adjudant van Z. M. den Koning, belast met het overbrengen van het berigt der bevalling aan Z. M. den Koning van Pruissen."

— Z. Exc. de luitenant-generaal, minister voor de kolonien, baron *van den Bosch*, die, met eene zending belast, zich naar Londen begeven had, is maandag middag in de residentie teruggekeerd.

— Te 's Gravenhage zijn dezer dagen aangekomen de heer *D. Willinck*, Nederlandsch konsul te Liverpool, de heer *Lanjuinais* pair van Frankrijk en baron *de Jaure*, kapitein van den generalen staf te Parijs.

— Het is wellicht bij velen bekend, dat onze verdienstelijke landgenoot, de hoogwelgeb. heer baron *van Derfelden van Hinderstein*, sedert verscheiden jaren, bezig is met het zamenstellen eener kaart van onze Oost-Indische bezittingen. Min bekend is het voorzeker, dat die arbeid ten einde spoedt, en op eene grootere schaal zal zijn, dan de kaarten van *Arrowsmith* of *Horsburgh*, namelijk 5 Ned. duimen voor eenen graad. De kaart zal bestaan uit acht bladen, ieder blad van 60 duim breed en 80 duim lang. — Ten einde tot de volmaking van dien arbeid bij te dragen, heeft het Zijner Majesteit zeer onlangs behaagd, een aantal van ongeveer tachtig speciaal-kaarten ter beschikking van den baron *van Derfelden* te stellen. Deze kaarten zijn verzameld of bewerkt door den luitenant-kolonel *de Buescher*, die vele jaren in Indië heeft doorgebragt, en de vruchten van zijne onvermoeide vlijt aan Zijne Majesteit heeft aangeboden, welk geschenk met erkentenis is aangenomen.

— Bij het bestuur der stad Hamburg zijn den 18 dezer, onder anderen, twee ontwerpen voorgedragen, als: 1°. tot het oprigten van een nieuw beursgebouw, en 2°. om toe te treden tot de tusschen Engeland en Frankrijk gesloten verdragen, tot afschaffing van den slavenhandel, en tot eene strafwet tegen denzelven.

Ook uit Stokholm meldt men, dat tusschen de koningen van Zweden en Frankrijk een verdrag tot afschaffing van evengemelden handel gesloten is.

Maandag ll. heeft er te St. Willebrord bij Antwerpen eene ontbarsting plaats gehad, in de werkplaats van een vuurwerker al daar. Denzelven was een vuurwerk besteld voor de societeit *de Harmonie* te Antwerpen, 't welk schijnt voor gevat te hebben. Althans eensklaps hoorde men een sterke slag en stond het gebouw, onmiddellijk daarop in brand; slechts door spoedige hulp kon men de nevengebouwen beveiligen.

— Het belgisch dagblad *l'Espoir*, zegt, dat er in den loop van zes weken, meer dan 300 soldaten in het kamp van Beverlo door oogziekten werden aangetast, waarvan 20 in een zeer erge graad.

— Volgens de brusselsche bladen zouden ll. zondag niet minder dan 12,000 personen gebruikt gemaakt hebben van den spoorweg tusschen Brussel en Antwerpen.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 19den Augustus.

H. K. H. Mevrouw de Hertogin *van Leuchtenberg* is van Stockholm alhier aangekomen.

— Sedert 1831 zijn in Pruissen, door de aldaar bestaande afdeelingen van het bijbelgenootschap, niet minder dan 98,034 bijbels en nieuwe testamenten onder de troepen verdeeld.

(*Uit bijzondere berigten*). Onze Prinsen zullen tegen het begin der volgende maand eene reis in de Rijnprovincien doen. HH. KK HH. Prins en Prinses *Albert* zullen daartoe de andere Prinsen te Aken ontmoeten (omtrent het vertrek van laatstgenoemde Vorstin uit Nederland is echter nog niets bekend; haar doorluchtige gemaal is, gelijk men weet, te Hamburg aangekomen).

» Men vreest zeer, dat de val van het paard, welken Z. K. H. Prins *Augustus* te Breslau gedaan heeft, ofschoon geene droevige gevolgen voor zijne gezondheid gehad hebbende, hem zal doen besluiten, van het opperbevel der artillerie afstand te doen. Zulks is te meer te betreuren, daar men moeijelijk een' generaal zal vinden, die beter onderrigt en ijveriger is, om dit belangrijk gedeelte van ons leger te volmaken.

» Men heeft te Londen vernomen, dat, door Engeland, bij de Pruissische, Russische en Oostenrijksche hoven onderhandelingen waren aangeknoopt, om een' Engelschen consul te Krakau te benoemen. Werkelijk schijnt dit het geval te zijn; doch men stelt zich niet veel van die onderhandelingen voor, en denkt niet, dat dezelve ten voordeele van lord *Palmerston* zullen uitvallen. Pruissen kan geen engelsch consulaat te Krakau dulden, zonder te beseffen, dat de bescherming, waaronder dit gemeenebest is geplaatst, hersenschimmig is. Wat zouden de Engelschen zeggen, indien wij consuls zouden zenden in de vorstendommen in de Oost-indiën, welke onder de bescherming der compagnie gesteld zijn?

FRANKFORT, den 21sten Augustus.

Het Eidgenootschappelijk bewind van Zwitserland heeft, onder dagteekening van den 11 dezer, aan de onderscheidene regeringen bericht gegeven van het hun door de (*Zatandag bl.*) door den Landdag genomen besluit, betreffende de verdrijving der vreemde revolutionairen, en die regeringen uitgenoodigd, om hare bepaalde toestemming tot die verordening, uiterlijk vóór den 21 dezer, in te zenden. Voorts heeft het Eidgenootschappelijk bewind bij deze gelegenheid sterk aangedrongen op de goedkeuring van het bedoelde besluit, aangezien hetzelve noodzakelijk is, om Zwitserland te verlossen uit de zeer onaangename moeijelijkheden, waarin hetzelve door de woelingen van vreemde gelukzoekers gewikkeld is, en door welker langere voortduring de inwendige rust en orde, even als de vriendschappelijke betrekkingen met de naburige Mogendheden, verstoord zouden kunnen worden, die het Zwitsersche volk, zoals wederlijk bekend, de kantons, even als de Landdag, eenig en alleen voor oogen hebben, tot dezelfs eigen voordeel gaarne ongestoord willen handhaven en beschermen." Ten gevolge van deze uitnoodiging komen op de grootsten in de kantons bijeen, ten einde het bovenbedoelde besluit van den Landdag, waaromtrent aan de Landdags-afgevaardigden geene instructien waren gegeven, goed te keuren. Men verwacht, dat verscheidene van die groote raden deze goedkeuring zullen weigeren.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (23 *Augustus*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 1/16; ditto 5 pCt. 102 1/16; Kansbill. 24 1/16; Amort.-Synd. 4½ pCt. 97¼; ditto 3½ pCt. 80⅝; Handelm. 183, 183½, ½; Ardoins 85 ⅝, 61½, 61 15/16; ditto onbep. st. 30 13/16, ⅞; Uitgest. 11½; Pass. 10; Braz. 87⅞; Columb. 20⅝, 15/16, 13/16; Perman. 15⅝, ⅝; Enk. bl. Gr. 26.

*** Heden verloste van eene DOCHTER, Vrouwe VAN BEUGEN, geliefde Echtgenoot van

K. M. STORM DE GRAVE;

Eysprove, *Ridder van de Militaire Willems-Orde,*
21. Augustus 1836. *Ritmeester bij het Regim. Huzaren.*

*** Een fatsoenlijk MEISJE, oud 21 jaren, zag, zich gaarne in Breda of omstreken geplaatst als JUFVROUW van GEZELSCHAP, of in een MODE- of MANUFACTUUR-WINKEL. Adres, onder letter W, bij de Uitgevers dezer; Brieven *franco*.

*** Op een welgelegen Dorp in Noord-Brabant is bij een Predikant gelegenheid, om een KIND of JONGELING eene beschaafde Opvoeding of ook Wetenschappelijk Onderwijs te doen geven. Ouders of Voogden van deze gelegenheid gaarne willende maken, adresseren zich met *Franco*-Brieven, gemerkt S. Z. bij de Uitgevers dezer.

*** Uit de Hand wordt ter Verkoop aangeboden, een extra schoon en sterk, van Mahonihout gemaakte BILLARD met dezelfde toebehooren. Te bevragen bij LAMBERTUS DE WIJS, Koopman op het Gorik te Tilburg.

*** De Burgemeester van Sevenbergen brengt ter kennisse van de KOOPLIEDEN en MARSKRAMERS, dat de gewone KERMIS of TWEEDAAGSCH binnen deze Gemeente voor dit jaar als van oude een aanvang zal nemen op Zondag den 28 Augustus 1836, terwijl de gewone Maands PAARDEN-MARKT op morden gehouden op Woensdag den 31 Augustus aanstaande.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

STOOM-BAGT
PRINSES MARIANNE,
van *MIDDELBURG* naar *ROTTERDAM*,
Augustus 1836.

Van *Middelburg*.			Van *Rotterdam*.		
Zondag	den 28,	's morg. 8 uur.	Zaturdag	den 27,	's morg. 4 uur.
Dingsdag	» 30,	» 6 »	Maandag	» 29,	» 5½ »
			Woensdag	» 31,	» 6½ »

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.